

Sag C-95/24 [Khuzdar] ⁱ**Anmodning om præjudiciel afgørelse****Dato for indlevering:**

6. februar 2024

Forelæggende ret:

Corte di appello di Napoli (Italien)

Afgørelse af:

6. februar 2024

Straffesag mod:

ATAU

KENDELSE

hvorved Den Europæiske Unions Domstol forelægges et præjudicielt spørgsmål om gyldigheden og fortolkningen af retsakter udstedt af Unionens institutioner (artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde)

Corte di Appello di Napoli (appeldomstolen i Napoli), sezione specializzata *ope legis* per le misure di prevenzione (den særlige sektion i kraft af loven (*ope legis*) for forebyggende foranstaltninger), [udelades]

[udelades]

i den i henhold til lov nr. 69/2005 fastsatte procedure vedrørende anmodning om overgivelse i henhold til en europæisk arrestordre, som Den Slovakiske Republik har indledt mod:

ATAU, [udelades]

på baggrund af den europæiske arrestordre, som Okresný súd Dunajská Streda (kredsdomstolen i Dunajská Streda, Slovakiet) udstedte den 5. oktober 2015 med henblik på fuldbyrdelse af den slovakiske strafferetlige fældende dom nr. 3T/219/2009 af 23. august 2010, der blev endelig og eksigibel den 7.

ⁱ Den foreliggende sags navn er et vedtaget navn. Det svarer ikke til et navn på en part i sagen.

september 2010 mod den eftersøgte, som herved blev idømt i alt fem års fængsel, der endnu skal afsones fuldt ud;

[Udelades] [national procedure]

BEMÆRKES

§1. Sagens faktiske omstændigheder

Medlemsstaten Den Slovakiske Republik udstedte den 5. oktober 2015 en europæisk arrestordre med henblik på fuldbyrdelse af den slovakiske strafferetlige fældende dom nr. 3T/219/2009 afsagt af Okresný súd Dunajská Streda (kredsdomstolen i Dunajská Streda, Slovakiet) den 23. august 2010, der blev endelig og eksigibel den 7. september 2010 mod den eftersøgte ATAU (alias ATAU), som herved blev idømt i alt fem års fængsel, der endnu skal afsones fuldt ud. Den eftersøgte blev pågrebet af kriminalpolitiet i Italien den 19. juni 2023 og af denne grund foreløbigt anholdt, og nærværende appeldomstol skal nu undersøge Den Slovakiske Republiks anmodning om overgivelse i henhold til den europæiske arrestordre. I proceduren ved nærværende appeldomstol har den eftersøgte efterfølgende oplyst og godtgjort, at han faktisk og lovligt har været bosat i Italien i over fem år, og han har derfor anmodet nærværende appeldomstol om at afslå overgivelse, anerkende den slovakiske strafferetlige dom og beordre fuldbyrdelse af den idømte straf i Italien.

Med henblik på at efterprøve denne anmodning, som ikke er åbenbart ugrundet, har nærværende appeldomstol anmodet Den Slovakiske Republik om at udfylde attesten med oplysning om de processuelle garantier, som blev givet den dømte. Ved skrivelse af 2. november 2023 har Okresný súd Dunajská Streda (kredsdomstolen i Dunajská Streda) oplyst, at den pågældende ikke selv var til stede under den retssag, der førte til domfældelsen. Han blev imidlertid bistået og repræsenteret af en juridisk rådgiver under retssagen. Endvidere blev han aldrig underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den pågældende retssag, men han var klar over den berammede retssag, fordi han den 28. september 2009 blev anholdt og varetægtsfængslet i Slovakiet for samme lovovertrædelse, den 15. december 2009 blev løsladt og anbragt i en flygtningelejr på det slovakiske område, og efterfølgende den 31. december 2009 flygtede, ikke vendte tilbage og ikke meddelte en adresse med henblik på forkyndelser, således at den slovakiske domstol ikke længere var i stand til at opspore ham eller at forkynde indkaldelsen til retsmødet ved den nævnte domstol for ham. Derfor blev retssagen gennemført, uden at den pågældende var til stede, fordi han ikke kunne findes, selv om han var klar over den berammede retssag, men han blev bistået af en juridisk rådgiver, som repræsenterede den pågældende under den retssag, der førte til den dom, hvorved han blev idømt fem års fængsel.

Eftersom der på nuværende tidspunkt, med forbehold for uddybninger, ikke synes at foreligge andre grunde til at afslå overgivelse, skal nærværende appeldomstol undersøge, om betingelserne – sådan som den eftersøgte har anmodet om – er

opfyldt for at afslå overgivelse, anerkende den dom, hvorved den eftersøgte blev idømt fem års fængsel, og beordre fuldbyrdelse af straffen i Italien.

§2. Anførte italienske forskrifter

Artikel 18a² i legge n. 69 del 22.4.2005 (*Disposizioni per conformare il diritto interno alla decisione quadro 2002/584/GAI del Consiglio, del 13 giugno 2002, relativa al mandato d'arresto europeo e alle procedure di consegna tra Stati membri*) (lov nr. 69 af 22.4.2005 – *Bestemmelser for at tilpasse den nationale ordning til Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13.6.2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne*), i den affattelse, der finder anvendelse *ratione temporis*, fastsatte, at »[n]år den europæiske arrestordre er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, kan appeldomstolen afslå at overgive den eftersøgte, såfremt den pågældende enten er en italiensk statsborger eller lovligt og faktisk har været bosat i eller opholdt sig på det italienske område i mindst fem år, forudsat at appeldomstolen bestemmer, at frihedsstraffen eller den frihedsberøvende foranstaltning skal fuldbyrdes i Italien i henhold til den nationale lovgivning«. Tilsyneladende kan det på grundlag af sagsakterne ikke udelukkes, at disse betingelser er opfyldt med hensyn til ATAU (alias ATAU).

Artikel 24 i decreto legislativo n. 161 del 07.9.2010 (*Disposizioni per conformare il diritto interno alla Decisione quadro 2008/909/GAI relativa all'applicazione del principio del reciproco riconoscimento alle sentenze penali che irrogano pene detentive o misure privative della libertà personale, ai fini della loro esecuzione nell'Unione Europea*) (lovdekret nr. 161 af 7.9.2010 – *Bestemmelser om tilpasning af den nationale lovgivning til rammeafgørelse 2008/909/RIA om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union*) bestemmer, at når den anmodede appeldomstol afviser en anmodning om overgivelse i henhold til en europæisk arrestordre baseret på en strafferetlig fældende dom og beordrer fuldbyrdelse af straffen på det italienske område, skal den med henblik på fuldbyrdelse i Italien samtidig anerkende den udenlandske strafferetlige fældende dom, som den europæiske arrestordre er baseret på, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Italiensk lovgivning foreskriver således, at den anmodede appeldomstol, såfremt den bestemmer at afslå overgivelse og beordre fuldbyrdelse af den udenlandske strafferetlige fældende dom i Italien, skal anerkende denne dom i henhold til lovdekret nr. 161 af 7. september 2010; dog kan appeldomstolen udelukkende gøre dette, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

Artikel 13, stk. 1, i lovdekret nr. 161 af 7. september 2010 [udelades] fastsætter, at »[a]ppeldomstolen afslår at anerkende den strafferetlige dom i et af følgende tilfælde: [...] i) hvis den pågældende ikke selv var til stede under den retssag, der førte til den afgørelse, der skal fuldbyrdes, medmindre det fremgår af attesten, at:

1) *den pågældende i rette tid enten er blevet indkaldt personligt og derved underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for retssagen eller på anden måde faktisk er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den pågældende retssag på en sådan måde, at det entydigt fremgår, at den pågældende var klar over den berammede retssag, og er blevet underrettet om, at der kan afsiges en afgørelse, selv om den pågældende ikke er til stede under retssagen; eller 2) var klar over det fastsatte tidspunkt for den pågældende retssag og havde givet et mandat til en juridisk rådgiver, der var udnævnt enten af den pågældende person eller af staten til at forsvare den pågældende under retssagen, og var faktisk bistået af denne rådgiver under retssagen; eller 3) efter at have fået afgørelsen forkyndt og udtrykkeligt være blevet underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at taltalens realiteter inklusive nye beviser bliver taget op igen, udtrykkeligt har erklæret, at den pågældende ikke anfægter afgørelsen eller ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende frist«.*

Som anført ovenfor blev den eftersøgte i den foreliggende situation aldrig underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den pågældende retssag, som derimod foreskrives i nr. 1), eller om det fastsatte tidspunkt for den pågældende retssag, som derimod foreskrives i nr. 2), og den eftersøgte modtog heller ikke de i nr. 3) omhandlede oplysninger. Den Slovakiske Republik har nemlig meddelt, at den eftersøgte alene var klar over den berammede retssag, fordi han var blevet anholdt og varetægtsfængslet i tre måneder, inden retssagen blev indledt, og efter løsladelsen var han forsvundet sporløst, hvorfor det ikke havde været muligt at underrette den eftersøgte om det fastsatte tidspunkt og sted for den pågældende retssag eller om, at der kunne afsiges en afgørelse, selv om han ikke var til stede under retssagen.

Selv hvis nærværende appeldomstol var af den opfattelse, at den skal afslå overgivelse og beordre fuldbyrdelse af straffen i Italien, kan den i den foreliggende situation dog ikke træffe beslutning herom, fordi betingelserne for at afslå at anerkende dommen er opfyldt.

Hvad angår de processuelle garantier i forbindelse med en europæisk arrestordre fastsatte artikel 19, stk. 1, litra a), i lov nr. 69 af 22. april 2005 [udelades], i den affattelse, der finder anvendelse *ratione temporis*, i øvrigt at »[h]vis den europæiske arrestordre er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, der er idømt ved en afgørelse truffet under en retssag, hvor den pågældende ikke selv var til stede, skal den europæiske arrestordre desuden indeholde oplysning om i det mindste en af følgende betingelser: [...] b) den pågældende var klar over den berammede retssag og repræsenteret af en juridisk rådgiver, der var udnævnt enten af den pågældende person eller af staten, under den retssag, der førte til den nævnte afgørelse«.

Det skal derfor konkluderes, at hvis den dømte var klar over den berammede retssag og bistået af en juridisk rådgiver, er overgivelse med henblik på

fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre tilladt, hvorimod anerkendelse af dommen i den fuldbyrdende medlemsstat ikke er tilladt.

Overgivelse i henhold til den europæiske arrestordre er nemlig tilladt på den simple betingelse, at den dømte, bistået af en juridisk rådgiver, alene var klar over den berammede retssag mod den pågældende; anerkendelsen af dommen i den fuldbyrdende medlemsstat er derimod tilladt på den betingelse, at den dømte, bistået af en juridisk rådgiver, blev underrettet om det fastsatte tidspunkt for den pågældende retssag.

Disse regler bevirker i den foreliggende situation, at ATAU (alias ATAU) kan overgives til Den Slovakiske Republik, fordi han var bistået af en juridisk rådgiver og var klar over den berammede retssag, men endvidere at Italien, til trods for, at han faktisk har været bosat her i over fem år og har anmodet herom, ikke må afslå overgivelse og bestemme, at straffen skal fuldbyrdes i landet, eftersom han ikke blev underrettet om det fastsatte tidspunkt for den pågældende retssag.

Dette ville føre til den paradoksale konsekvens, at den omstændighed, at den processuelle garanti, som gives den dømte med hensyn til anerkendelse, er mere omfattende end den processuelle garanti, som gives den dømte med hensyn til en europæisk arrestordre, bliver til ugunst for den dømte, i stedet for den pågældendes fordel.

I den foreliggende situation ville ATAU (alias ATAU) nemlig ikke kunne drage fordel af, at overgivelse afslås henset til, at han faktisk har været bosat i Italien i fem år, fordi den processuelle garanti, som han blev givet i Den Slovakiske Republik (kendskab til den berammede retssag), paradoksalt nok er mindre omfattende end garantien med hensyn til anerkendelse af dommen (underrettelse om det fastsatte tidspunkt for den pågældende retssag), hvilken garanti, såfremt han var blevet givet den, ville have tilladt afslag på overgivelse og den efterfølgende fuldbyrdelse af straffen i Italien.

På denne baggrund ville den eftersøgte blive frataget retten til at afsone straffen i den fuldbyrdende medlemsstat, ikke fordi han blev givet en mere omfattende processuel garanti, men paradoksalt nok fordi han blev givet en mindre omfattende processuel garanti, således at den pågældende med urette lider dobbelt skade først som følge af retssagen *in absentia*, uden at være blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt for den pågældende retssag, og herefter af overgivelsen til den dømmende medlemsstat i stedet for at kunne afsone straffen i den fuldbyrdende medlemsstat til trods for, at de øvrige betingelser herfor er opfyldt.

Denne ordning fører endvidere til den paradoksale konklusion, at den samme strafferetlige fældende dom ikke må anerkendes til fuldbyrdelse i Italien, fordi den anvendte processuelle garanti (kendskab til den berammede retssag) er mindre omfattende end den foreskrevne (underrettelse om det fastsatte tidspunkt for den pågældende retssag), men tillader overgivelse til den dømmende medlemsstat med henblik på fuldbyrdelsen. I det samme europæiske retlige område anses den

samme dom således for at mangle den processuelle minimumsgaranti, som tillader fuldbyrdelsen, men at have den processuelle minimumsgaranti, som tillader overgivelse med henblik på fuldbyrdelse i den samme dømmende medlemsstat, hvor dommen blev afsagt, og som gav den dømte den mindre omfattende garanti.

Denne konklusion skal derfor sammenholdes med de EU-retlige bestemmelser med henblik på at vurdere, om disse bestemmelser er gyldige og kan fortolkes således, at en ret i den fuldbyrdende medlemsstat kan afslå overgivelse, anerkende dommen og beordre fuldbyrdelse af straffen på sit område, selv hvis den dømte ikke blev givet den foreskrevne processuelle garanti for at anerkende dommen, men derimod blev givet den foreskrevne processuelle garanti med hensyn til overgivelse i henhold til den europæiske arrestordre.

§3. Anførte EU-retlige bestemmelser

Artikel 4, nr. 6), i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 (*om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne*) bestemmer, at den judicielle myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat kan afslå overgivelse, hvis arrestordren er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom, og den dømte er statsborger i, er bosat i eller opholder sig i den fuldbyrdende medlemsstat, og den fuldbyrdende medlemsstat forpligter sig til selv at fuldbyrde straffen i henhold til sin nationale lovgivning.

Artikel 25 i Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008 (*om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union*) fastsætter, at hvis den judicielle myndighed i fuldbyrdelsesstaten afslår overgivelse i henhold til artikel 4, nr. 6), i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002, finder bestemmelserne i Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008 anvendelse på anerkendelse af fuldbyrdelse af sanktioner.

Artikel 9, stk. 1, i rammeafgørelse 2008/909/RIA [udelades] bestemmer, at »[d]en kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten kan afslå at anerkende dommen og fuldbyrde sanktionen, hvis [...] i) [...] den pågældende ifølge den i artikel 4 omhandlede attest ikke selv var til stede under den retssag, der førte til afgørelsen, medmindre det fremgår af attesten, at den pågældende i overensstemmelse med yderligere proceduremæssige krav i udstedelsesstatens nationale lovgivning i) i rette tid [...] enten er blevet indkaldt personligt og derved underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, eller på anden måde faktisk er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den pågældende retssag på en sådan måde, at det entydigt fremgår, at han/hun var klar over den berammede retssag [og] er blevet underrettet om, at der kan afsiges en afgørelse, selv om han/hun ikke er til stede under retssagen [...] eller ii) var klar over den berammede retssag og havde givet et mandat til en juridisk rådgiver, der var udnævnt enten af den pågældende

person eller af staten til at forsvare ham/hende under retssagen, og var faktisk repræsenteret af denne rådgiver under retssagen, eller iii) efter at have fået afgørelsen forkyndt og udtrykkeligt være blevet underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter inkl. nye beviser bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret: udtrykkeligt har erklæret, at han/hun ikke anfægter afgørelsen [...] eller [...] ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende frist«.

EU-retten foreskriver derfor udtrykkeligt, at en strafferetlig fældende dom afsagt *in absentia* kun kan anerkendes i den fuldbyrdende medlemsstat, såfremt den dømte, bistået af en juridisk rådgiver, i det mindste er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt for den pågældende retssag. Denne betingelse genfindes i den italienske nationale lovgivning.

Forskellen er, at den italienske nationale lovgivning som anført ovenfor foreskriver, at den anmodede nationale ret »afslår at anerkende« dommen, når denne processuelle garanti ikke er opfyldt, mens EU-retten i sådanne tilfælde bestemmer, at den anmodede ret i den fuldbyrdende medlemsstat »kan afslå at anerkende« dommen. I henhold til den italienske tilpassede lovgivning har nærværende appeldomstol således pligt til at afslå at anerkende dommen, hvorimod den ifølge EU-retten har beføjelse, men ikke pligt, til at afslå at anerkende dommen.

Denne forskel er væsentlig med hensyn til den foreliggende situation. Ved anvendelse af den italienske tilpassede lovgivning må dommen ikke anerkendes til fuldbyrdelse i Italien, fordi ATAU (alias ATAU) ikke blev underrettet om det fastsatte tidspunkt for den pågældende retssag, hvorfor nærværende appeldomstol skal bestemme, at han overgives til Den Slovakiske Republik, selv hvis han har ret til at afsone straffen i Italien og har anmodet herom. Ved anvendelse af EU-retten, som er kilden til den tilpassede lovgivning, indrømmes den anmodede ret i den fuldbyrdende medlemsstat derimod et skøn til at vurdere, hvorvidt den udenlandske strafferetlige fældende dom skal anerkendes, og i givet fald til at afslå overgivelse og bestemme, at straffen skal fuldbyrdes i Italien.

Den italienske lovgivning om tilpasning til de EU-retlige bestemmelser om anerkendelse af strafferetlige fældende domme, både direkte og i kraft af en europæisk arrestordre, synes derfor at være i strid med EU-retten, for så vidt som den anmodede appeldomstol i henhold til den nationale lovgivning har pligt, og ikke beføjelse, til at afslå at anerkende dommen, såfremt de ovenfor omhandlede processuelle minimumsgarantier ikke er opfyldt.

Følgelig skal det afklares, om de EU-retlige bestemmelser er gyldige og skal fortolkes i denne retning.

Det er derfor nødvendigt at forelægge et præjudicielt spørgsmål i henhold til artikel 267 TEUF

§4. Det præjudicielle spørgsmål

Den Europæiske Unions Domstol anmodes om at afgøre, om

- artikel 4, nr. 6), i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002, sammenholdt med
- artikel 9, stk. 1, litra i), og artikel 25 i Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008,

skal fortolkes således, at

1. retten i den fuldbyrdende medlemsstat, som anmodes om at anerkende en eksigibel udenlandsk strafferetlig fældende dom, har skønsbeføjelse, og ikke pligt, til at afslå at anerkende dommen, hvis det fremgår, at den tiltalte under den retssag, der førte til denne dom, ikke blev givet nogen af de processuelle garantier, som foreskrives i artikel 9, stk. 1, litra i), i Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008,
2. retten i den fuldbyrdende medlemsstat, som anmodes om at træffe afgørelse om overgivelse i henhold til en europæisk arrestordre udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en dom, har beføjelse til – når betingelserne for at træffe afgørelse om overgivelse af den dømte til den dømmende medlemsstat på den ene side og betingelserne for at afslå overgivelse og samtidig bestemme, at straffen skal fuldbyrdes på den fuldbyrdende medlemsstats område, på den anden side er opfyldt samtidig – at afslå overgivelse, anerkende dommen og beordre fuldbyrdelse af dommen på sit område, selv hvis den tiltalte under den retssag, der førte til den anerkendte dom, ikke blev givet nogen af de processuelle garantier, som foreskrives i artikel 9, stk. 1, litra i), i Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008?

[Udelades] [instrukser til justitskontoret]

Napoli [udelades]

[udelades]